

Sygn. akt III CK 312/05

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 grudnia 2005 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Józef Frąckowiak (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Mirosław Bączyk

SSN Zbigniew Kwaśniewski

w sprawie z powództwa Miejskiego Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej sp. z o. o. w K. przeciwko M.S. i Z. S. o zapłatę, po rozpoznaniu na rozprawie w Izbie Cywilnej w dniu 16 grudnia 2005 r., kasacji pozwanych od wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 4 lutego 2005 r., sygn. akt I ACa (...),

oddala kasację.

Uzasadnienie

Zaskarżonym przez pozwanych M. S. i Zenona Szpilkę, wyrokiem z dnia 4 lutego 2005 r. Sąd Apelacyjny uchylił zaskarżony przez powoda wyrok Sądu Okręgowego w N. z dnia 31 sierpnia 2004 r. oraz zniósł i umorzył postępowanie wywołane wniesieniem przez „A.(...)” Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością w W. sprzeciwu od nakazu zapłaty Sądu Okręgowego w K. z dnia 15 maja 2003 r. W sprawie tej ustalono co następuje.

Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Spółka z o.o. w K. w pozwie wniesionym w dniu 14 kwietnia 2003 r. przeciwko M. S. i Z. S. - wspólnikom spółki cywilnej „A.(...)” domagało się zasądzenia od pozwanych kwoty 40.598,53 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 23 stycznia 2003 r. Uzasadniając swe żądanie, powód wskazał, iż pozwani są właścicielami odrębnego lokalu położonego w K. przy ul. P., zaś powód, działając na zlecenie wspólnoty mieszkaniowej tegoż budynku, jako zarządca,

przeprowadził modernizację kotłowni i instalacji centralnego ogrzewania. Dochodzona kwota stanowi przypadającą na pozwanych, jako członków wspólnoty, część kosztów tych prac.

Sąd Okręgowy w K. wydał w dniu 15 maja 2003 r. nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, którym nakazał pozwany M. S. i Z. S. - wspólnikom spółki cywilnej „A.(...)”, aby w terminie dwóch tygodni zapłacili solidarnie powodowi kwotę 40.598,53 zł z ustawowymi odsetkami zwłoki od dnia 23 stycznia 2003 r. do dnia zapłaty albo wnieśli w tym terminie sprzeciw. Nakaz ten wraz z odpisem pozwu i pouczeniem został doręczony każdemu z pozwanych w dniu 23 maja 2003 r.

Żaden z pozwanych nie wniósł sprzeciwu od tego nakazu. Sprzeciw od tego nakazu wniosła natomiast „A.(...)” Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W., a w uzasadnieniu sprzeciwu znalazło się stwierdzenie: „...Pozwany zawiadamia, że poczynawszy od dnia 6 maja br. (tj. daty rejestracji w KRS) działa jako spółka kapitałowa z ograniczoną odpowiedzialnością pod tą samą nazwą firmową „A.(...)” - stąd wnosi o uściślenie jego oznaczenia w toczącym się procesie. Z treści przedłożonego jednocześnie odpisu z Krajowego Rejestru Sądowego wynikało, iż „A.(...)” Spółka z o.o., stosownie do uchwały wspólników z dnia 28 marca 2003 r., przejęła M. S. & Z. S. „A.(...)” Spółkę jawną.

Postanowieniem z dnia 4 maja 2004 r., Sąd rozpatrujący sprawę uznał się za niewłaściwy i sprawę przekazał Sądowi Okręgowemu w N.. Wyrokiem z dnia 31 sierpnia 2004 r., wskazując w nim jako pozwanego – „A.(...)” Spółkę z o. o. z siedzibą w W. Filia w N., Sąd Okręgowy w N. oddalił powództwo.

Wyrok powyższy zaskarżył powód wskazując w apelacji, że działa w imieniu Wspólnoty Mieszkaniowej w K. mieszczącej się przy ul. P., domagając się jego uchylenia i przekazania sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania. W apelacji podniesiono naruszenie przepisów prawa materialnego, a w szczególności art. 18-33 ustawy z dnia 24 czerwca 1994 r. oraz błąd w ustaleniach faktycznych polegający na przyjęciu, iż powodem w przedmiotowej sprawie jest zarządca nieruchomości wspólnej - Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej z siedzibą w K., podczas gdy z oświadczenia złożonego na rozprawie wynikało, że powodem w przedmiotowej sprawie jest Wspólnota Mieszkaniowa w K. działająca przez zarządcą Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej.

Rozpatrujący sprawę Sąd Apelacyjny uznał, że apelacja jest częściowo uzasadniona, jednakże nie z powodów w niej wskazanych, ale z przyczyn, które Sąd

zgodnie z art. 378 § 1 k.p.c. bierze pod uwagę z urzędu. W szczególności Sąd II instancji zauważył, że wskazani w pozwie i nakazie zapłaty pozwani Marian Skrzypiec i Zenon Szpilka nie wnieśli sprzeciwu od nakazu zapłaty, który zatem w stosunku do nich się uprawomocnił. Podmiot, który wniósł sprzeciw („A.(...)” Spółka z o. o.) nie był stroną procesu, a zatem sprzeciw ten nie mógł odnieść skutku w stosunku do pozwanych. Taki wniosek wypływa z faktu, że w stosunku do pozwanych nie zachodziło ogólne następstwo w/w spółki z o. o., które mogłoby spowodować skuteczne wstąpienie tej spółki w miejsce pozwanych M. S. i Zenona Szpilki, a w konsekwencji - skuteczne wniesienie sprzeciwu i utratą mocy nakazu zapłaty.

Odnosząc się do podniesionego w apelacji zarzutu błędnego ustalenia stanu faktycznego polegającego na przyjęciu, iż powodem w przedmiotowej sprawie jest zarządca nieruchomości wspólnej - Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej z siedzibą w K., a nie Wspólnota Mieszkaniowa w K. działająca przez zarządcą Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej, Sąd Apelacyjny stwierdził, że nie doszło do sugerowanego w apelacji przekształcenie podmiotowego po stronie powodowej gdyż nie został złożony wniosek, o jakim mowa w art. 196 § 1 k.p.c., nie zostało wydane przewidziane w tym przepisie postanowienie oraz nie miało miejsca przystąpienia Wspólnoty Mieszkaniowej do sprawy w charakterze powoda.

W kasacji pozwani podnosząc, że zachodzi nieważność postępowania apelacyjnego, zarzucili przede wszystkim naruszenie przepisów postępowania w zakresie, który miał istotny wpływ na wynik sprawy w tym art. art. 373 k.p.c., polegające na nieodrżuceniu apelacji wniesionej przez podmiot nieuprawniony, nie będący stroną niniejszego postępowania; art. 379 pkt 3 in fine k.p.c. w zw. z art. 363 § 1 k.p.c. przez rozpoznanie sprawy, która została już prawomocnie osądzona pomiędzy stronami; art. 378 § 1 k.p.c. przez wykroczenie poza granice apelacji; art. 379 pkt. 2 k.p.c. – działanie w sprawie jako pełnomocnika osoby, która nie była należycie reprezentowana. Pozwani podnieśli także zarzut naruszenie prawa materialnego, a to: art. 6 ustawy z 24 czerwca 1994 r. o własności lokali poprzez utrzymanie nakazu zapłaty sankcjonującego brak legitymacji procesowej czynnej po stronie powoda; art. 18 ust. 1 i 2 w zw. z art. 2a ustawy z 24 czerwca 1994 r. o własności lokali przez usankcjonowanie umowy o administrowanie zawartej pomiędzy Zarządem Wspólnoty Mieszkaniowej a MPGK sp. z o.o. w K. bez dochowania wymaganej prawem formy aktu notarialnego zastrzeżonej pod rygorem nieważności; art. 22 ust. 3 pkt 10 in fine ustawy z 24 czerwca 1994 r. o własności lokali przez usankcjonowanie braku wymogu uchwały właścicieli lokali

wyrażających zgodę (pełnomocnictwo) na wytoczenie przedmiotowego powództwa przez MPGK sp. z o. o. w K.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Nie jest uzasadniony zarzut nieważności postępowania przed Sądem Apelacyjnym. Skarżący twierdzą, że apelację wniósł podmiot nieuprawniony - Wspólnota Mieszkaniowa w K., działająca przez zarządcę Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej. Zarzut ten był już podnoszony w postępowaniu apelacyjnym. Trafnie Sąd Apelacyjny zwrócił jednak uwagę, że samo oznaczenie w piśmie procesowym zawierającym apelację innego podmiotu, niż tego, który dotychczas występował w sprawie i który sporządził apelację, bez zachowania trybu, w jakim zgodnie z art. 196 § 1 k.p.c. może dojść do przekształcenia podmiotowego, nie mogło doprowadzić do zamiany po stronie powodowej. Wniosek taki jest tym bardziej uzasadniony, jeżeli zważyć, że apelacja została przygotowana przez osobę, która w całym procesie reprezentowała, tego kto wystąpił z pozwem, czyli Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Spółka z o. o. w K. Pomimo zaznaczenia w apelacji, że wspomniane Przedsiębiorstwo występuje jako reprezentant Wspólnoty Mieszkaniowej w K., nie przedstawiono w niej żadnego dowodu na to, aby Wspólnota ta upoważniła to Przedsiębiorstwo do takiego działania. W konkluzji należy wobec tego stwierdzić, że nie mogło dojść do przekształcenia podmiotowego po stronie powodowej, a skoro pismo zawierające apelację zostało przygotowane i podpisane przez osobę należycie umocowaną do reprezentowania Miejskiego Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej Spółki z o. o. w K., to nic nie stało na przeszkodzie, aby tę apelację rozpoznać.

Pozostałe zarzuty podniesione w kasacji mogłyby zostać uznane za usprawiedliwione, tylko przy założeniu, iż zasadny jest zarzut nieważności postępowania przed Sądem Apelacyjnym. Jeżeli ten zarzut okazał się niezasadny, to brak podstaw, aby biorąc pod uwagę treść wyroku Sądu Apelacyjnego, podnosić zarzuty dotyczące naruszenia prawa materialnego lub procesowego. Nie nasuwa wątpliwości stanowisko Sądu Apelacyjnego, który stwierdził nieważność postępowania przed Sądem Okręgowym. Nakaz zapłaty został wystawiony na osoby fizyczne, współników spółki cywilnej. Sprzeciwu od tego nakazu złożył zaś podmiot nie występujący w procesie, spółka z ograniczoną odpowiedzialnością. Sąd Okręgowy rozpoznał ten sprzeciw z naruszeniem podstawowych zasad prawa procesowego, bowiem orzekł w stosunku do podmiotu nie występującego w procesie, co pociągnęło za sobą nieważność postępowania. W tej sytuacji prawomocny jest nakaz zapłaty wydany na wniosek

Miejskiego Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej Spółka z o. o. w K. przeciwko pozwanym. Nie wnikając bliżej w to, czy został on wydany zgodnie z prawem (pozostaje to zresztą wobec upływu terminów do wniesienia środka zaskarżenia, poza kontrolą sądu) zwrócić należy uwagę, że nakaz ów przewiduje obowiązek zapłaty za rzeczywiście wykonane roboty, na rzecz nieruchomości stanowiącej współwłasność pozwanych, które prowadził powód. To, czy wyegzekwowane z tego nakazu od pozwanych kwoty, może zatrzymać sam powód, czy musi je przekazać Wspólnocie Mieszkaniowej, określi zaś stosunek prawny łączący powoda z tą Wspólnotą.

Mając na względzie, że zarzuty podniesione w kasacji okazały się nieusprawiedliwione Sąd Najwyższy, na podstawie art. 393¹² k.p.c., orzekł jak w sentencji.